Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/853

Jautājums

Kāda ir vārda ***papagailis*** etimoloģija?

Atbilde

Vārda *papagailis* pamatā ir vācu valodas vārds *Papagei*.

Mīlenbaha–Endzelīna „Latviešu valodas vārdnīcā" norādīta latviešu valodas vārda *papagailis* saistība ar vācu *der Papagei*. Latviešu valodā tas ir aizgūts vārds, kurš sastopams arī kā apvidvārds *papagajs*. Latviešu valodā vārds ienācis caur vācu valodu (viduslejasvācu valodā *putns* apzīmēts *papagoie*, vācu valodā – *der Papagei*). Savukārt krievu valodas vārda *попугай* cilme, visticamāk, meklējama arābu valodā, kur papagailis apzīmēts *babaghā*.Vairāku putnu tēviņus latviešu valodā sauc par gaiļiem, piemēram, gailis – 'mājas vistu tēviņš'; ezergailis – 'cekuldūris', arī 'lielais dumpis'; jūras gailis – 'gugatnis'; meža gailis – mednis. Pēc šīs analoģijas, kā arī fonētiskās līdzības, domājams, vārda beigu daļa „latviskota" un radies vārds *papagailis*.

© Latviešu valodas aģentūra, 2017